

Makalenin Dergiye Ulaşma Tarihi: 03.02.2017
Yayın Kabul Tarihi: 02.08.2017

Zonguldak Milletvekili Ali Rıza İncealemdaroğlu

Ali Rıza İncealemdaroğlu, Deputy from Zonguldak

Yrd.Doç.Dr. Yücel NAMAL *
Rabia YILDIZ **

Öz:

Zonguldak 1924 yılında vilayet olmasının ardından II. yasama döneminde dört milletvekili ile Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilmeye başlanır. Böylece TBMM'nin çeşitli yasama dönemlerinde doktor, gazeteci, avukat, tüccar, yazar, madenci ve öğretmen olmak üzere farklı meslek gruplarından kişiler tarafından temsil edilir. Bu milletvekilleri arasında olan Ali Rıza İncealemdaroğlu kerestecilik, armatörlük ve otomobil bayiliği yapan İncealemdaroğlu gençliğinden itibaren Cumhuriyet Halk Partisi teşkilatlarında çeşitli görevlerde bulunarak siyaset basamaklarında hızla yükselir. İncealemdaroğlu'nun TBMM'ye girişi 1945 yılında Zonguldak Milletvekili Hasan Karabacak'ın ölümü üzerine yapılan ara seçimle olmuştur. Böylece İncealemdaroğlu VII. ara dönem ve VIII. dönemde CHP'den IX. dönemde ise Demokrat Partiden milletvekili seçilir. İncealemdaroğlu siyasi amaçlarını gerçekleştirmek ve kendi propagandasını yapmak amacıyla kurduğu matbasında Ocak gazetesi ve Bucak dergisini basarak yayınladı. Bu çalışmada Zonguldak milletvekili Ali Rıza İncealemdaroğlu'nun siyasi ve basın faaliyetleri incelenmiştir.

Anahtar kelimeler: Ali Rıza İncealemdaroğlu, milletvekili, Zonguldak, Ocak Gazetesi, Bucak Dergisi

* Bülent Ecevit Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi, yucelnamal@hotmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-8074-0134>

** Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi, rabia_11@hotmail.com

Abstract:

After Zonguldak became the province in 1924, it was represented by four deputies in the Turkish Gross National Assembly during the legislative session II. Thus, it was represented by the people from different profession groups such as doctor, journalist, attorney, tradesman, author, miner, and teacher during the various legislative sessions of TGNA. Among these deputies, Ali Rıza İncealemdaroğlu who operated in lumbering, operation of shipping line and car dealership sectors, held various offices in the Republican People's Party from his youth and rose rapidly in the politic steps. Getting of İncealemdaroğlu into TGNA was during by-election upon death of Hasan Karabacak, the Deputy from Zonguldak in 1945. By this way, İncealemdaroğlu was elected as deputy of CHP (Republican People's Party) during interim period VII and period VIII and of Democratic Party during the period IX. İncealemdaroğlu printed and published newspaper Ocak and periodical Bucak in his printing house that he established in order to achieve his political objectives and to make his own propaganda. In this work, the political and press activities of Ali Rıza İncealemdaroğlu, the deputy from Zonguldak, are studied.

Keywords: Ali Rıza İncealemdaroğlu, deputy, Zonguldak, Ocak Newspaper, Bucak Journal

Giriş

Zonguldak, Osmanlı döneminde 1829 yılında Uzun Mehmet'in kömürü bulmasıyla gelişmeye başlamış ve Cumhuriyet döneminde ise en çok gelişen birkaç ilden biri olmuştur. Zonguldak'ın ilçesi Ereğli'nin liman kenti olması ve Demir Çelik Fabrikasının kömür madeninden dolayı burada kurulması ile Zonguldak ekonomik açıdan da hızla kalkınmıştır. Ayrıca demiryolu ile Ankara'ya bağlanması da Zonguldak'ı ticari açıdan da önemli konuma getirmiştir. 1 Nisan 1924'e kadar vilayet olmayan Zonguldak'tan¹ Cumhuriyet'in ilk seçimi için aday belirlenmemiştir. Bu nedenle Zonguldak ancak, II. Yasama döneminde 4 milletvekili ile Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilmeye başlanmıştır. İlk milletvekilleri

¹ Milli Mücadele döneminde TBMM Hükümeti Zonguldak kömür havzasına layık olduğu önemi vererek 1 Haziran 1920'de Zonguldak mutasarrıflık haline getirmiştir. Cumhuriyetin ilanından sonra da sadece ticari ve sosyal sahalarda değil şehircilik alanında da önemli gelişmeler elde etmesinin ardından Zonguldak 1 Nisan 1924 tarihinde vilayet merkezi olmuştur. Zonguldak Vilayeti Safranbolu, Bartın, Devrek, Kdz. Ereğli kazaları, Beycuma, Kozlu, Kilimli, Hisarönü, Alaplı, Başvıran, Amasra, Kurucuşile, Aktaş, Eflani, Ulus, Çaycuma ve Yenice nahiyelerinden oluşmuştur. Zonguldak'ın idari taksimatı hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. *Cumhuriyetin On Yılında Zonguldak ve Maden Kömürü Havzası*, Zonguldak Ticaret ve Sanayi Odası Yayını, Sanayi Nefise Matbaası, İstanbul 1933, s. 38-45; *Türkiye Cumhuriyeti Devlet Yıllığı (1928-1929)*, Matbuat Umum Müdürlüğü Yayını, İstanbul Devlet Matbaası, İstanbul 1929, s. 518; *Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnâmesi (1927-1928)*, Matbuat Müdüriyet-i Umûmiyesi Yayını, s. 914; *Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnâmesi (1926-1927)*, Matbuat Müdüriyet-i Umûmiyesi Yayını, s. 886; *Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnâmesi (1925-1926)*, Matbuat Müdüriyet-i Umûmiyesi Yayını, s. 634; *Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye (1333-1334)*, Hilal Matbaası, İstanbul 1334, s. 743-744; *Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye (1328)*, Selanik Matbaası, İstanbul 1328, s. 754; *Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye (1327)*, Selanik Matbaası, İstanbul 1327, s. 846; Hamdi Genç, "II. Abdülhamid Döneminde Zonguldak Kazası'nın Kuruluşuna Dair Belgeler", *Toplumsal Tarih Dergisi*, Sayı: 153, Eylül 2006, s. 86-87.

Halil Türkmen, Ahmet Rağıp Özdemiroğlu, Ahmet Hilmi Tunalı ve Yusuf Ziya Özenci Beylerdir (TBMM Albümü, 2010:122).

Tek partili dönemde milletvekili adaylığı, adayların CHP Genel Sekreterliği'ne gönderdikleri müracaat dilekçeleriyle yapılmaktaydı (BCA, 30.10, 75.495.8, 07.01.1937; BCA, 490. 1, 341.1425.1, 31.05.1935). Milletvekili adaylarının meslek, eğitim durumu, ikamet, parti içi faal görevlerde bulunup bulunmama, Milli Mücadele'de rol alıp almamaları gibi özellikleri değerlendirilmiştir. Cumhuriyet tarihi boyunca birçok şehirde milletvekillerinin ölüm, hastalık, istifa gibi nedenlerle TBMM'den ayrılmasıyla boşta kalan kadrolar için tekrar ara seçimlere gidilmiştir (BCA, 490. 1, 8.43.14, 30.04.1948; BCA, 30.18.1.2, 121.86.12, 01.12.1949.). Zonguldak'ta da bu şekilde ara seçimler sıkça gerçekleşmiştir. 1940, 1942, 1943, 1944 ve 1945 yıllarında münhal olarak nitelendirilen bu kadrolar için yeniden seçime gidilmiştir. Özellikle 1945 yılındaki ara seçim uygulama ve yürütülmüş olan propaganda faaliyetleri açısından farklılaşmıştır. 1945 seçimleri öncesinde her hangi bir mebus meclisten ayrılırsa, yerine seçilecek olan mebusu CHP genel divanı belirlemiş ve yalnız bir kişi aday gösterilerek meclise gönderilmiştir. Fakat 1945 seçiminde bu uygulamanın dışına çıkılarak isteyen herkesin partiden aday olmasının yolu açılmıştır (Tan, 2015: 101).

Bu çalışmada Zonguldak'tan VII. (ara dönem), VIII. ve XI. dönem milletvekili, tüccar, armatör, matbaa sahibi, fabrikatör ve gazeteci kimliği ile tanınan ve özellikle de ara seçimlerde yaptığı propagandayla dikkat çeken Ali Rıza İncealemdaroğlu'nun hayatının ve siyasi faaliyetlerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

I- Hayatı

1905 yılında İstanbul'da doğan Ali Rıza İncealemdaroğlu'nun babası Halil İncealemdaroğlu² annesi ise Emire Hanımdır. Babası 1926 yılında Zonguldak vilayet meclisi kararıyla Mustafa Kemal Atatürk'ü Zonguldak'a ve Zonguldak'taki kömür havzalarını gezmeye davet eden heyetin içinde yer almış şehrin ileri gelenleri arasındadır (Namal, 2010: 29; Namal, 2012: 395-400). Ali Rıza İncealemdaroğlu aslen Bartınlı olup evlendikten sonra Zonguldak'a yerleşmiştir. İncealemdaroğlu, Bartın Lisesi ve Galatasaray Lisesinde ikişer yıl eğitim almış ancak sağlık sorunları nedeniyle eğitimine devam edememiştir. Bu nedenle düşük düzeyde Fransızca bilmektedir. İncealemdaroğlu, İzmir ve Bartın'da kerestecilik, tüccarlık ve matbaacılık, Zonguldak'ta Opel ve Chevrolet marka arabaların bayiliğini yapmıştır. Aynı

² Halil İncealemdaroğlu, Bartın'da kerestecilik yapmış ve kereste fabrikası olan tüccardır. Milli Mücadele döneminde şehirde kurulan Müdafâ-i Hukuk Cemiyetinde önemli görevler yapmıştır. 1926 yılında Zonguldak vilayeti adına Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e ziyarette bulunan heyette de yer almış şehrin önde gelen eşrafındandır. Tayyare Cemiyeti üyesi olup cemiyete yaptığı yardımlar dolayısıyla altın madalya almıştır. Bartın Ticaret ve Sanayi Odası üyeliği, Hilâl-i Ahmer Cemiyeti (Kızılay) Bartın şubesi üyeliği ve Türkocağı Bartın şubesi üyeliklerinde bulunmuştur. (Erkan Aşcıoğlu, *Kurtuluş Savaşında Bartın*, Bartın Belediyesi Kültür Yayınları, Bartın 2014, s.15, 28, 32, 72, 120; *Türkiye Hilâli Ahmer Mecmuası*, Yıl: 4, Sayı: 37, 15 Eylül 1924, s.15; Yücel Namal, *Zonguldak Türk Ocakları 1923-1931*, Türk Yurdu Yayınları, Ankara 2014, s. 107)

zamanda Amerikan mallarının satışıyla da uğraşmıştır. “Akbal” ve “Pınar” isimli vapurların ve “Zonguldak” isimli deniz motorunun armatörlüğünü yapmıştır. Milli Mücadele yıllarında babasından kalma yelkenli ve motorlu araçlarla ordunun ihtiyacı olan malzemeleri çeşitli limanlara ulaştırmıştır. 1928 yılında Cumhuriyet Halk Partisine üye olmuş, İzmir Ticaret ve Sanayi Odası ve çeşitli komisyonlarda parti üyesi olarak görev almıştır. 1940 yılında Zonguldak İl İdare Kurulu üyeliğini 1942 yılında ise bu kurulun başkanlığını yapmıştır (TBMM A., Hal Tercümesi, Kutu No: 1329-17).

Zonguldak'ta 1942-1948 yılları arasında yayınlanan “Ocak” gazetesi ve “Bucak” dergisinin sermayedarlığını üstlenmiş aynı zamanda başyazarlığını yapmıştır. Babasının kurduğu, merkezi İstanbul'da bulunan Karadeniz Orman İşletmesi'nin yönetiminde görev almıştır (TBMM A., Hal Tercümesi, Kutu No: 1329-17). İncealemdaroğlu VII dönem (ara seçim) ve VIII. dönem CHP'den, IX. dönem DP'den Zonguldak milletvekilliği yapmıştır. Evli ve iki kız bir erkek çocuk babası olan İncealemdaroğlu, 19 Haziran 1977 tarihinde vefat etmiştir (TBMM Albümü, 2010: 534).

II- Siyasi Faaliyetleri

Ali Rıza İncealemdaroğlu siyasete atıldığı yıllarda İzmir'de bulunmaktaydı (Ocak, 12 Haziran 1945: 1). 1928 yılında İzmir'deyken CHP'ye 236 üye numarası ile kaydolmuştur (TBMM A., Hal Tercümesi, Kutu No: 1329-1-7, 2 Nisan 1945). Aslen Bartın'lı olmasına rağmen İzmir Güzelyalı bucak İdare kurulunda, İzmir Ticaret ve Sanayi odasında ve parti adına çeşitli komisyonlarda çalışmıştır. İncealemdaroğlu siyasi hayata atıldığında henüz 23 yaşındaydı (Ocak, 12 Haziran 1945: 1). İzmir'de on yıl kaldıktan sonra Zonguldak'a dönmüştür. Memlekete hizmeti bir vatan görevi olarak görmekte ve bu görevini milletvekili seçilerek devam ettirmek arzusundadır. Milletvekili seçildiği takdirde İsmet İnönü'nün yolunda gideceğini belirtmiştir (Ocak, 12 Haziran 1947: 1).

Aslen Bartınlı olan İncealemdaroğlu evlendikten sonra daimi ikametini Zonguldak olarak değiştirmiştir (TBMM A., Hal Tercümesi, Kutu No: 1329-17). Zonguldak'a geldiğinde 6. dönem Zonguldak milletvekilleri çalışmakta idi. Bir sonraki seçimlere kadar parti adına Zonguldak'ta çeşitli görevlerde bulunmuştur. Bu görevler arasında 1940 yılında CHP vilayet kongresi idare kurulu üyeliği, 1942 yılında Zonguldak İl İdare Kurulu Başkanlığı görevleri de bulunmaktadır. Ali Rıza İncealemdaroğlu varlıklı bir aileden gelmekteydi. Babasının Kereste Fabrikası, Chevrolet Otomobil bayisi ve küçük çaplı gemilerinin yanında, İstanbul'da bulunan Karadeniz Orman İşletmesi isimli şirketi bulunuyordu. Ali Rıza İncealemdaroğlu, siyasi faaliyetlerini ve hedeflerini gerçekleştirmek için basının önemli bir güç olduğunu görmüş bu nedenle “Bucak” dergisi ve “Ocak” gazetesinin sahipliğini ve gazetenin başköşe yazarlığını da yapmıştır.

İncealemdaroğlu'nun TBMM'ye milletvekili olarak girmesi, Zonguldak milletvekili Hasan Karabacak³'in 14 Şubat 1945 tarihinde vefat etmesi üzerine yapılan ara seçimle olmuştur (BCA, 030.10., 76.505.14, 27.06.1945). O seçim de Ali Rıza İncealemdaroğlu boşalan milletvekilliği için aday başvurusu yapmıştır. Bu dönemde yapılacak olan ara seçimler öncesi adaylık belirleme şartları değiştirilmiştir, bu değişimin öncesinde liderler adayları kendileri belirlerken, yapılan yeni değişiklikte herkesin partiden aday olmasının önü açılmıştır. Zonguldak'ta 1945'te yapılan ara seçim propagandası başladığında 28 aday ortaya çıkmıştır. Ancak bunların arasında sadece iki aday öne çıkmıştı, bu adaylardan birincisi CHP genel merkez yönetiminin desteklediği Tevfik Rüştü Aras, ikincisi ise daha çok arkasına yerel halk desteğini alan Ali Rıza İncealemdaroğlu idi. Tevfik Rüştü Aras dönemin Başbakanı Celal Bayar tarafından da desteklenmekteydi. Celal Bayar, Aras'a para yardımıyla da bulunarak propagandasına yardım etmiştir. Esasında Tevfik Rüştü Aras siyaset alanında tanınmış bir kişidir ve bunun verdiği avantaj ile bu seçimi açık ara alması bekleniyordu. Ancak daha öncede bahsettiğimiz gibi İncealemdaroğlu varlıklı bir aileden gelmekte ve istediği her imkânı sağlayabilecek güçteydi. Ayrıca sahibi olduğu Ocak gazetesi vasıtası ile kendi lehine yazılar yayınlarak propagandasını sürdürmekteydi. Muhtemelen zenginliğini kullanarak Zonguldaklıları da inandırmış olmalı ki, Tevfik Rüştü Aras ünlü bir siyasetçiyi oy çokluğuyla yenilgiye uğratmıştır (Tan, 2015: 101). Ara seçimde alınan oy oranlarına baktığımızda Ali Rıza İncealemdaroğlu Bartın'dan 92, Çaycuma'dan 61, Devrek'ten 1, Kdz. Ereğli'den 2, Safranbolu'dan 95, Ulus'tan 44, Zonguldak'tan 41 olmak üzere toplamda 336 oy alarak Zonguldak milletvekili seçilmiştir. Aras ise toplamda 58 oy alarak herkesi şaşkınlığa uğratmıştır (Ocak, 23 Haziran 1945: 2). Aras'ın seçim propagandasında Zonguldak için CHP hedefleri dışında halka, kendine özgü vaatlerde bulunmamış olması gözlerden kaçmamış ve bu durumun oy oranını etkilediği görülmektedir (BCA, 490.1,424.1350.2).

Ara seçimdeki Zonguldak Milletvekili adaylarından olan Halim Cavit Arcak, CHP Genel Sekreteri Kırklareli Milletvekili Nafi Atuf Kansu'ya yazdığı mektupta Ali Rıza İncealemdaroğlu'nun vasıflarından bahsetmiş ve milletvekilli propaganda sürecinde yaptığı faaliyetleri anlatmıştır. Bu mektuba göre; İncealemdaroğlu seçim sırasında bazı seçmenlere yaptığı yardımların 5000 lirayı geçtiğini ve bu seçimin kendisine pahalıya mal olduğunu mektubunda belirtmiştir. CHP ilçe teşkilatı ve belediye başkanlarının hiçbir adayın şikâyetlerini dinlemediğini ve bu iki yapının adam kayırdığını mektubuna eklemiştir. Şahsi kişiliği hakkında verdiği bilgilere göre; İncealemdaroğlu, yaratılışı dolayısıyla asabi mizaçlı olduğu kadar, bu işlerde bilgisi ve görgüsü de kıt bulunduğundan, fevri davranışlarıyla birçok partili arkadaşını incitmiş ve birçoğuyla da arasını açmıştır (BCA, 490.1.,424.1350.2).

³ Hasan Karabacak, Zonguldak'ın ilk madenci kazmacı ustası olan milletvekilidir. 1877 yılında Kilimli'de doğmuştur. Babası Mustafa Bey annesi Zeynep hanımdır. Hasan Karabacak İlkokul mezunu olup sırasıyla kazmacı ustası, Bahriye Nezareti Maden Kömür İşletme Yazıcısı, Maden Çavuşu, Maden Başçavuşu, Amele Birliği İşçi Temsilcisi olmak üzere IV., V. ve VI. Dönem Zonguldak milletvekilliği yapmıştır. Evli olup beş çocuk sahibidir. Karabacak 14 Şubat 1945 tarihinde vefat etmiştir. (TBMM Albümü 2010: 363).

18 Haziran 1945 Pazartesi tarihinde yapılan ara seçimle Ali Rıza İncealemdaroğlu TBMM'ye 7. dönem Zonguldak milletvekili olarak girmiştir. Bu dönemde TBMM'deki konuşmalarında 1946 yılı Milli Eğitim Bakanlığının bütçesinin görüşülmesinde eğitime daha fazla yatırımın yapılmasına, maddi durumu olmayanların eğitim için ellerindeki her şeyi feda ettiklerini ve hatta bunu iki örnekle somutlaştırarak anlatmış, canlarını dahi feda ettiklerini dile getirmiştir. Bu durumda Türkiye de eğitime daha fazla önem verilmesi gerektiğini yurdumuzun her köşesinde akşam kız sanat okulları, ortaokullar ve enstitüler açarak eğitim seviyemizin gelecek yıllarda daha iyi olmasını temenni etmiştir (T.B.M.M. Tutanak Dergisi, 21 Aralık 1945: 302-303).

İncealemdaroğlu, II. Dünya Savaşı yıllarında memleketin geçtiği zorlu mücadele yıllarında sıkıntıları derinden hissettiğini ve bu hissiyatla vatana hizmet için elinden geleni yapacağını ve herkesin elini taşın altına koyması gerektiğini söylemiştir. Yapılan inkılapların savunuculuğunu yaparak gazetesinde inkılaplara muhalefet olanları ağır bir dille eleştirmiştir. Milli Şef İnönü'ye derin bir saygı ve sevgi beslemektedir, bunu sık sık yazılarında da dile getirmiştir. Memleket için çok önemli bir kişilik olduğunu halk tarafından çok sevildiğini ve mitinglerde meydanların izlemeye gelenlerle dolduğunu söylemektedir (Ocak, 31 Temmuz 1945: 1). İncealemdaroğlu, Cumhuriyet rejiminin savunuculuğunu yaparken eski imparatorluk olarak nitelendirdiği Osmanlı'yı yermiş, bu eleştirisinde yaşamakta olduğumuz memleketi daima geri bıraktığını ve hiç düşünmediğini bundan dolayı Türkiye'nin hala daha bu durumun üstesinden gelmeye çalıştığını söylemiştir (Ocak, 31 Temmuz 1945: 1).

İncealemdaroğlu, ayrıca meclis konuşmalarında sıtma savaşı kanunu münasebetiyle sözlerinde Zonguldak halkını savunarak bataklıkların kurutulmasında ve halktan alınması düşünülen % 50 gibi belediye rayici üzerinden mühim miktarı halkın veremeyeceğini, zaten 19 milyonun yükünü çeken havzanın çeşitli mükellefiyetinin olduğunu, askerlik vazifesi, zirai vazifesi, ocakta çalışma vazifesi bulunması dolayısıyla Zonguldak halkının bu mükellefiyetten muaf tutulmasını yüksek meclisten istemiştir (T.B.M.M. Tutanak Dergisi, 15 Şubat 1946: 160).

Ali Rıza İncealemdaroğlu, 7. dönem Zonguldak milletvekilliği görevi sona erdikten sonra 23 Temmuz 1946 tarihinde yapılan 8. dönem genel seçimlerde yeniden milletvekili seçilmiştir. 1946 yılında yapılan seçimlerde de aday olan Ali Rıza İncealemdaroğlu CHP milletvekili adayları Emin Erişirgil (eski milletvekili), Şinasi Devrin (eski milletvekili), Ahmet Gürel (eski milletvekili), İsmail Ergener (CHP Zonguldak İl başkanı), Nuri Tarhan (CHP Devrek ilçe başkanı), Orhan Seyfi Orhon (gazeteci), Naim Kromer (Etibank Y. Müh) ve Sabri Koçer (Maden Başçavuşu) ile yarışmıştır (Ocak, 19 Temmuz 1946: 1). 1946 yılında yapılan seçimle Şinasi Devrin (CHP-82695 oy), Emin Erişirgil (CHP-82656 oy), Ahmet Gürel (CHP-82521 oy), Nuri Tarhan (CHP-78598 oy), İsmail Ergener (82434 oy), Sabri Koçer (CHP- 82210 oy), Naim Kromer (CHP-82216 oy), Orhan Seyfi Orhon (CHP-81813 oy) ve Ali Rıza İncealemdaroğlu (CHP-83348 oy)milletvekili seçilmiştir (Ocak, 23 Temmuz 1946: 1).

İncealemdaroğlu, bu seçimde Zonguldak'tan 15588, Bartın'dan 4145, Ereğli'den 11544, Çaycuma'dan 12732, Ulus'tan 7853, Safranbolu'dan 11339 olmak üzere toplamda 83.343 oy alarak yeniden Zonguldak'tan 1. sıradan milletvekilliğine seçilmiştir (TBMM A., Seçim Mazbatası, Dosya: 1329.1.8, 23 Temmuz 1946). Bu dönemde de İncealemdaroğlu'nun birinci sıradan milletvekili seçilmesinin nedeni yapılan propagandaların halk tarafından yanıt bulması etkili olur (Ocak, 23 Temmuz 1946: 1). Zonguldak milletvekillerinin aldıkları oylara baktığımızda Ali Rıza İncealemdaroğlu'nun propagandasını başarılı bir şekilde yürüttüğünü görmekteyiz. Bunun sonucunda 1946 yılı seçiminde Zonguldak'tan en çok oyu almıştır.

İncealemdaroğlu seçim zamanlarında maddi gücünü ve gazetesini kullanarak seçim propagandası yapmış, bu durum gazete yazılarına da yansımıştır, Eski İçişleri Bakanı Gümüşhane Milletvekili Şükrü Sökmensüer'in verdiği bilgiler arasında Ali Rıza İncealemdaroğlu seçim propagandası için Tasvir Gazetesi sahibi Cihad Baban'a 3 bin lira verdiğini belirterek yapılan bu işte bir şeref yıkıklığı olduğunu ve mantıklı bir düşünüş olmadığını söyleyerek kendi mücadelesinin şeref ve haysiyet sahibi olanlara karşı olduğunu söylemiştir (Ocak, 20 Eylül 1946: 1).

Zonguldak gazetesinin 9 Temmuz 1948 tarihli nüshasında Ali Rıza İncealemdaroğlu hakkında seçimleri nasıl kazandığına dair verdiği bilgiler de; yedinci dönem seçimlerinde takındığı yapma tavırlardan ve antipatik davranışlarından vazgeçmediğini ama belki olgunlaşır ümidiyle tekrardan milletvekilliğine aday gösterildiği yazılmış, dönem seçimlerinde ikinci seçmenlerin verdikleri oylarla milletvekili seçildiğinden bahsedilmiştir. Bunlara karşın Ali Rıza İncealemdaroğlu ise dürüstlüğü ve halka yakınlığı sayesinde seçimleri kazandığını söylemektedir (Zonguldak, 9 Temmuz 1948: 1).

İncealemdaroğlu fırsat buldukça Zonguldak ve ilçelerini gezerek halkın ihtiyaçları ile yakından ilgilenmiştir. 1946 yılında Zonguldak ve çevresinde büyük kuraklık görülmüştür. Bazı bölgeler kuraklık bölgesi ilan edilirken bazı bölgeler ise zarar görmesine rağmen bu kuraklık bölgesine alınmamıştır. Bunun üzerine Beycuma Bucağı, Kasımlar Köyü Muhtarı ve köylüleri köylerinin kuraklık bölgesine alınma isteği doğrultusunda ki şikâyetlerini İncealemdaroğlu'na bildirmişlerdir. İncealemdaroğlu ise bu şikâyetler doğrultusunda sorunu Başbakanlığa taşımıştır (Ocak, 20 Eylül 1946: 1). İncealemdaroğlu savaş esnasında Türkiye'de Yahudilerin ve Ermenilerin büyük vurgunlar yaptığını ve bu memleketin ekmeğini yiyerek ihanet ettiklerini gazetesinde yazarak bu konuda önlemler alınması gerekliliğini savunmuştur (Ocak, 20 Eylül 1946: 1).

İncealemdaroğlu 8. dönem meclis konuşmalarında cezaevinde bulunan yaklaşık 29000 bin mahkûmun durumuna dikkat çekmiştir. Hapishane şartlarının düzeltilmesini ve buralardaki mahkûmların çevredeki iş olanaklarına göre çalıştırılmasının hem devletin ekonomisine hem de mahkûmların cezaları bittikten sonra kazandıklarıyla kendilerine, ailelerine faydalı olacaklarını dile getirmiştir. Cezaevindeki mahkûmların sağlık koşullarının dikkate alınması gerektiğini ve bu konuda Adalet Bakanlığının hassasiyetle davranmasını rica etmiştir (TBMM

Tutanak Dergisi, 8. Dönem, Cilt:8, 24 Birleşim,1947: 424). Yine bu dönem 1949 yılı bütçe münasebetiyle sözlerinde işçi sağlığına gereken önemin verilmediğini, Çalışma Bakanlığının liyakata uygun bir kadro oluşturmadığını, göstermelik kadrosuyla işçilerin hayatlarını hiçe saydığını vurgulamıştır (TBMM Tutanak Dergisi, 8. Dönem, Cilt:16, 54 Birleşim,1949: 949-950). Maliye Bakanlığı 1947 yılı bütçe münasebetiyle sözlerinde özellikle Zonguldak ilinde köylülerin ocak işiyle yakinen alakalı olması itibariyle mahsulâtı araziye vergisini ödeyememiş, bazılarına cezalı olarak bu ağırlıktan bir türlü kurtulamadıklarını dile getirmiştir. 1945 sonuna kadar olan bu gibi “mahsulati araziye” vergilerinin tamamıyla kaldırılmasını ve af edilmesini meclisten istemiştir (TBMM Tutanak Dergisi, 8. Dönem, Cilt:3, 21 Birleşim,1947: 370). Ayrıca konuşmasında Zonguldak taş kömürünün Türkiye ye katkılarından bahsetmiş, büyük sanayi kollarının desteklendiği kadar küçük sanat erbabına da gereken önemin verilmesini bunların büyümesiyle devletinde ekonomisinin büyüyeceğini dile getirmiştir (TBMM Tutanak Dergisi, 8. Dönem, Cilt:3, 21 Birleşim,1947: 371).

Ali Rıza İncealemdaroğlu TBMM’de Ulaştırma Bakanlığına bağlı Devlet Demir Yolları ile ilgili görüşlerini de dile getirmiştir. Demir yollarının önemli olduğunu fakat rayların ve vagonların sürekli bozulduğunu, bunların tamirinin uzun zaman aldığını hatta bu durumun ulaşımı çokça aksattığını söylemiştir. Devlet Demir yollarında çalışan işçilerin ve memurların hak ettikleri maaşı alamadıklarını dile getirmiştir. Devlet Demir Yolları’nın trenlerinde halkın çok sıkışık ve ıstıraplı bir yolculuk yaptığını buna karşın bakanlara ve işletme mensuplarına hususi vagonlar tahsis etmesinin gerçekten üzücü olduğunu söylemiştir. Ayrıca yataklı vagon ücretlerinin çok yüksek olduğunu da sert bir dille eleştirmiştir. Sonuç itibariyle devlet demiryollarının plansızlık içinde çalıştığını ifade etmiştir (TBMM Tutanak Dergisi, 8. Dönem, Cilt:3,21. Birleşim,1947: 905-906). Posta, telgraf ve telefon işlerinin ülkemizde düzenli ve zamanında gerçekleşmediğini, bu kurumlarda gerçekleşen arızaların zamanında düzeltilmediğini, önemli evrakların zamanında iletilmediğini dile getirmiştir. PTT’deki bazı bölümlerde sayıca çok fazla işçi olup hiçbir şey yapmadan maaş aldığını vurgulamıştır. İl dışı konuşmalarda özel hayatın mahremiyeti gibi bir algının olmadığı ve telefonların dinlendiğini söylemiştir (TBMM Tutanak Dergisi, 8. Dönem, Cilt:3, 21. Birleşim,1947: 997).

İncealemdaroğlu varlıklı bir aileden geldiğinden ticaret hayatında aktif bir insanı deniz ticaretinde de gemilere sahipti ve bu alandaki eksiklikleri bizzat hissetmekteydi, bu yönde kanunların geri kaldığını, işlevini yetirdiğini, kanunların değişmesi gerektiğini hem mecliste hem de gazetesindeki yazılarında yer vermiştir (Ocak, 8 Mart 1946: 2).

İncealemdaroğlu Ereğli Kömür İşletmeleri madenlerinin durumu hakkında çok mustarıptır. Bu durumu gazetelere yazmış ve TBMM’de bu durumu dile getirmiştir. Kömür ocaklarındaki vaziyetin çok kötü olduğunu ulaşımda, ücretlerin ödenmesinde sıkıntılar yaşandığından bahsetmiş bunun yanı sıra sağlık ve sosyal bakımdan da büyük eksikliklerin var olduğunu dile getirmiştir. Kömür işletme-

lerini işletme tarzının ülkeyi zarara soktuğunu bu durumları gereken mecralara iletceğini ve görüşeceğini söylemiştir (Ocak, 5 Temmuz 1948: 1).

1949 yılı bütçesiyle ilgili TBMM’de yapılan görüşmelerde İncealemdaroğlu limanların etkin bir şekilde kullanılmadığından dolayı deniz ticaretinden çok fazla gelir elde edilebileceği yerde maalesef bu konuda kötüye giden bir ülke olduğumuzu söylemiştir (TBMM Tutanak Dergisi, 8.Dönem, Cilt:16, 54.Birleşim, Yıl:1949: 950). Yine 8. dönem meclis konuşmalarında tapu kayıtlarında hukuki kıymetlerini kaybetmiş toprakların halka iadesi hakkındaki sözlerinde özellikle Zonguldak köylerinde yaşayan hiç kimsenin toprağının tapusunu alamadığından, mahkemeye gittiğinde ise davalara bakılmadığının altını çizmiştir. 360.000 nüfuslu bir ilin atalarından kalma topraklarını tapuya bağlayamadıklarını dile getirmiştir (TBMM Tutanak Dergisi,8.Dönem, Cilt:23,32 Birleşim, Yıl:1949: 268). Ziraat Bankası’nın her yıl köylüye zirai kredi verdiği fakat verilen bu kredinin köylülerin ihtiyaçlarını karşılayamadığını ve köylüyü ferahlatacak şekilde olmadığını söylemiştir. Ziraat Bankası köylüye geniş ölçüde ve uzun vade de kredi verse daha faydalı olacağını söylemiştir (TBMM Tutanak Dergisi,8.Dönem, Cilt:24,53.Birleşim, Yıl:1950: 998). Son olarak 8. dönem meclis konuşmalarında yumurta üretiminin geçmiş yıllarda hem ihtiyacımızı karşıladığını hem de yurt dışına ihraç edildiğini, 1950 yılında sadece kendi ihtiyacımızı giderdiğinden bahsederek ülke ekonomisinin kötüye gittiğini vurgulamıştır. Yine çimento ihtiyacımızı ülkede çimento fabrikaları kurarak karşılayabileceğimiz halde dışarıdan satın alarak milyonların boşa gittiğini o parayla ülkenin farklı ihtiyaçlarının giderilebileceğini söylemiştir (TBMM Tutanak Dergisi,8.Dönem, Cilt:24,53.Birleşim, Yıl:1950: 5).

İncealemdaroğlu için Zonguldak’ın ileri gelenleri her ne kadar seçimleri provokasyon ve sahip olduğu zenginliği ile seçildiğini, kişilik olarak milletvekilliğine uygun olmadığını söylemiş olsalar da; seçilmiş olduğu Zonguldak bölgesinin sorunlarına da kayıtsız kalmadığını görmekteyiz (BCA,490.1,424.1350.2). Buna karşın İncealemdaroğlu’nun milletvekilliği dönemlerinde kendisi hakkındaki şikâyetler de sürekli gündem yaratmıştır. İzmir Karşıyaka CHP kongresinde yapılan toplantıda Zonguldak Milletvekili Ali Rıza İncealemdaroğlu CHP Milletvekilliğinden istifa etmesi istenmiş ve bu karar salonda bulunan iki bine yakın kişi tarafından alkışlanmıştır (Zonguldak, 5 Kasım 1948: 3).

İncealemdaroğlu’nun CHP’den istifa edip Demokrat Parti’ye geçiş meselesini ele aldığımızda; Ocak gazetesinde yayınlanan haberlere baktığımızda iktidarda olan bir partiden çekilmek medeni olmayan insanlar için mümkün olmadığını, millet ve memleket sevgisi ile beraber, vicdanının sesinin sayesinde böyle bir harekete giriştiğini yazmıştır. CHP’den istifa etme sebepleri arasından partide artık demokrasi kalmadığını, uygun çalışma şartlarının olmadığını ve parti çalışma ortamının bozulduğunu belirterek bu durumun düzelmesini beklediğini ancak bir düzelve göremediğinden millete daha iyi hizmet adına elinden geleni yapmak için Demokrat Parti’ye geçtiğini yazmaktadır (Ocak, 24.07.1948: 1).

İncealemdaroğlu yapılan birçok uyarıya rağmen Cumhuriyet Halk Partisi'nin tutumunu değiştirmediğini ve değiştirmeye de meyilli olmadığından partiden ayrıldığını vurgulamıştır. İncealemdaroğlu partisi içerisindeki rahatsız olduğu durumları şöyle ifade eder; İkinci Dünya Savaşı sırasında her milletin bünyesinde yarattığı ekonomik, sosyal ve bazı idaresizliklerin ortaya çıktığından bahsederek, Türkiye savaşa girmemesine rağmen savaş bunalımını derinden hissettiğini, Türkiye'nin bu bunalımlarla başa çıkamadığından ilerleme kaydedemeyerek geri kaldığını söylemiştir. Rahatsız olduğu diğer durumlar ise: görevliler arasındaki yolsuzluklar, ekonomi politikasının sağlam yürütülememesi, devlet içerisinde yapılan israflar, 2. Dünya Savaşı sebebiyle yaşanan pahalılık, işletmelerin zarar etmesi sebebiyle devlet hazinesinin açık vermesi, gereksiz kadrolar açılarak bu kadroların doldurulması, yer altı ve yer üstü kaynaklarının yeteri kadar kullanılamaması, komünistlerin serbest çalışma alanı bulabilmesi gibi. Milletvekilliği görevini yaptığı Zonguldak'ın ihtiyaçlarını hep dile getirmesine rağmen cevap alamamış olması, ABD'den alınan vapurlar yüzünden devlet bütçesinin büyük zarar etmesi gibi sebeplerden dolayı halkın memnuniyetsizliği, ekmek ve şeker temininde büyük sıkıntılar yaşanması CHP'nin bu durumlarla ciddiyle uğraşmamış ve uğraşmıyor olması gibi nedenlerin istifasına zemin hazırladığını söylemiştir (Ocak, 5 Temmuz 1948: 1). İncealemdaroğlunun istifa gerekçesini Zonguldak gazetesi ise řu şekilde açıklamıştır; Milletvekilliği süresince CHP'nin büyük suçlar işlediğini, partideki nüfuslu kişilerin kendisine manevi baskı yaptığını dile getirmiştir. Ayrıca istifa etmesine demokrasi ve millet aşkının sebep olduğunu söylemiştir. Bu tür nedenlerden dolayı da CHP'den çekilme kararı aldığı yazmaktadır (Zonguldak, 9 Temmuz 1948: 1-2).

İncealemdaroğlu hakkında ki spekülasyonlar milletvekilliği yaptığı her dönem var olmuştur. Bu anlamda 9. dönem Demokrat Parti Zonguldak Milletvekilliği sırasında 21 Nisan 1950 tarihinde Amasra Bucağına bağlı akrazlılar köyünde kanuna aykırı olarak propaganda toplantı yaptığı gerekçesi ile Davut Tuna ve Zonguldak Milletvekili Ali Rıza Alemdaroğlu hakkında soruştırma açılmıştır. Bu soruştırmadan istenen ise milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılmasıdır (BCA, 030.10., 9.53.9., 28.06.1950). Demokrat Parti döneminde Zonguldak milletvekili olan Abdürrahman Boyacığiller tarafından İncealemdaroğlu'nun Demokrat Partiye "komünist" kelimesini kullandığını seçimler daha olmadan Demokrat Partiye katılır mısınız sorularına "Halk Partisi listeye almazsa düşünürüm" şeklinde cevap verdiğini mecliste dile getirmiştir. İncealemdaroğlu bu suçlamalara karşı çıkmış ve böyle bir durumun olmadığını söylemiştir (TBMM Tutanak Dergisi, 9.Dönem, cilt:18,17 Birleşim, Yıl:1952: 252-254).

1950 yılında yapılan 9. dönem milletvekili seçimlerinde Muammer Alakant (DP-108296 oy), Avni Yurdabayrak (DP-108112 oy), Cemal Kıpçak (DP-108084 oy), Abdurrahman Boyacığiller (DP-107897 oy), Fehmi Aıkęöz (DP-107870 oy), Hüseyin Balık (DP-107798 oy), Rıfat Sivişoğlu (DP-107416 oy), Suat Başol (DP-107412 oy) Maksud ivi (DP-107243 oy) ve Ali Rıza İncealemdaroğlu (DP-107882

oy) olarak milletvekili olmuştur. Bu seçimde adaylardan olan Maksud Çivi'nin⁴ seçim akşamı vefatı üzerine ondan sonra en çok oyu almış kişi olan Sebati Ataman (CHP-62374 oy) milletvekili olmuştur. Ayrıca Ali Rıza İncealemdaroğlu bu seçimde aldığı oy miktarını arttırmasına karşın beşinci sıradan milletvekili olabilmıştır.

İncealemdaroğlu'nun meclis konuşmalarına baktığımızda milletvekilliğini kazandığı Zonguldak'ın sorunlarıyla yakından ilgilenmiş özellikle madencilerin TBMM'deki sesi olmuş ve haklarını savunmuştur. Yine Demokrat Parti'ye geçtikten sonra CHP'yi eleştirerek iktidardayken görevlerini düzgün bir şekilde yerine getirmediğini vurgulamıştır. Bu durumlara örnek verecek olursak: İncealemdaroğlu Zonguldak kömür havzasında çalışan işçilerin zor şartlarda çalıştığını çoğunun 50 yaşına gitmeden nefes darlığı çektiğini, güneşten, havadan mahrum olarak yer altında çalışan işçinin kendi alın terinin karşılığını CHP zamanında alamadığından Demokrat Partinin ise işçiyi maddi manevi daha çok düşündüğünü dile getirmiştir. Zonguldak'taki madencinin ihtiyarlık sigortası kanununda yaş had-dininin 54'e düşürülmesi gerektiğini nedenleriyle açıklamış ve bu önergeyi meclise sunmuştur (TBMM Tutanak Dergisi, 9 Dönem, Cilt: 15,71 Birleşim, Yıl:1952: 187-188). 1954 yılı TBMM'deki bütçe görüşmeleri sırasında yine maden ocaklarında çalışan işçilerin CHP zamanında aldığı ücretin çok düşük olduğunu 70-80 kuruşa çalıştırıldıklarını, verem hastalığından binlerce kişinin hayatını kaybettiğini dile getirmiştir. Demokrat Parti'nin ise daha hassas davrandığını aldıkları paranın 400-500 lira olduğunu yine 1020 ev inşasının ihale edilmiş olduğunu ve bu durumun işçilerin havzaya bağlılıklarını artırdığını söylemiştir (TBMM Tutanak Dergisi,9 Dönem, Cilt: 28,51 Birleşim, Yıl:1954: 1078). TBMM'deki konuşmalarında Ali Rıza İncealemdaroğlu iş kanunu hakkında deniz işçilerinin çalışma şartlarının düzeltilmesi gerektiğini, karada çalışan bir işçiyle denizde gemide çalışan bir işçinin aynı çalışma saatine tabi tutulmasının yanlış olduğunu bu konunun yine CHP zamanında hiç dikkate alınmadığını vurgulamış Demokrat Parti üyelerini bu konuyu dikkate aldıklarından dolayı şükranlarını iletmiştir (TBMM Tutanak Dergisi, 9.Dönem, Cilt: 29, 63 Birleşim, Yıl:1954: 621-641-642).

İncealemdaroğlu daha öncede değindiğimiz gibi üç defa milletvekili seçilmiştir, seçim çalışmaları sürecinde sahip olduğu gazeteler aracılığı ile halka yönelik kendi lehinde propagandalar yaptığı görülmüştür. Milletvekilliği yaptığı dönemlerde hakkında olumsuz haberler çıkması ve dokunulmazlığının kaldırılması talep edilmiş olmasına rağmen meclis konuşmalarında vatandaşın sorunlarını, özellikle milletvekili seçtiği Zonguldak ilinin sorunlarını sıkça dile getirmiş ve TBMM'den sorunlara çözümler üretilmesini istemesi açısından önemlidir.

⁴ Maksut Çivi'nin annesi Araç'ın Dabrac köyünden Tahir Ağa'nın kızı Şerife Hanım, babası Safranbolu'lu Bekir Bey (Hacı Çivici)'nin oğullarından Emin Efendi idi. Maksut Bey Safranbolu Rüştüyesinde okuduktan sonra Zonguldak'a Belediye Başkâtibi olarak gelmiş ve sonrasında Reis olmuştur. Ayrıca Zonguldak Ticaret Odasının da kurucusu olan Maksut Bey, DP il idare kurulu başkanlığı yapmıştır. Birçok hayır kuruluşunun kurulmasında etkili olmuş ve bu kuruluşların temsilciliğini yapmıştır. Birinci Dünya Savaşında İttihat ve Terakki'nin muhabirliğini yapmış ve Zonguldak'taki milli hareketi İstanbul'dan idare etmiştir. Cesaretili bir kişiliğe sahip olan Maksut Bey, azınlıklarla da mücadele etmekten kaçınmamış, savaş sırasındaki fedakârlıklarından dolayı madalya almıştır. Maksut beyin, Mehmet adında bir oğlu ve Edibe adında bir kızı vardır. Maksut Bey 14 Mayıs 1950 tarihinde vefat etmiştir. (Karaoğuz 2011; Karaoğuz 1950)

III- Basın Faaliyetleri

Ali Rıza İncealemdaroğlu Ocak gazetesini Yeni Zonguldak gazetesinin devamı olarak 25 Kasım 1942 tarihinden itibaren çıkarmaya başlamıştır. Gazete sahibi olan Ali Rıza İncealemdaroğlu ilk yazısında gazetenin ismini belirlerken “*Ocak*” kelimesinin insanlar için çok büyük öneme sahip olduğunu dertleşme, görüşme, anlaşma yeri anlamı dışında ayrıca Zonguldak’taki kömür havzasının yabancıların elinden alınarak, Türk işçilerine bırakılması şehrimizi ve “*Ocak*” ismini önemli kılmıştır ve “*Ocak*” gazetesinin Türklüğün ve Türkçülüğün kaynaşma yeri olacağını belirtmiştir (Ocak, 25 Kasım 1942: 1). Ocak gazetesinin ilk sayısının boyutu 34x49 cm’dir. Dört sayfadan oluşan gazete 27 Kasım 1942’de 26x37 cm boyutlarında bir gazete olarak “*Akşam Haberleri*” adıyla çıkarılan sayıları da bulunuyordu. Ocak gazetesi ilk yayınlandığında beş sütundan oluşmuş daha sonraki yıllarda üç ve dört sütuna düştüğü görülmüştür (Yırsutimur, 2008: 13). Gazetenin günlük basımı 4 sayfadan oluşup ilk sayfada önemli gündem haberleri genellikle yerel haberler yer alırken, ikinci sayfada köşe yazarlarının yazıları ve hikâyeleri, üçüncü sayfada arkası yarın köşe yazarları, ilanlar, dördüncü sayfada ise spor haberleri ve reklamlar yer almaktaydı. Arka sayfada verilen haberler ilk sayfada verilen bazı haberlerin devamı niteliğindedir. Akşam haberleri eki ise iki sayfa şeklinde çıkarılmış, içeriğinde ise genellikle ilk sayfada dünya haberlerine ağırlık verilmiş ikinci sayfasında ise duyurular, arkası yarın, ilanlar ve reklamlar yer almıştır. Gündemin yoğunluğuna göre gazete bazı günler 6 ya da 8 sayfa olarak basılmıştır (Ocak, 29 Ekim 1945: 1).

Ali Rıza İncealemdaroğlu’nun matbaasında basılan “*Ocak*” gazetesi pazar günü hariç günlük olarak çıkartılmıştır. Neşriyat müdürü ise Asir Bilginer’dir. Gazetenin idarehanesi Maden Dairesi arkası no: 27 Zonguldak’ta bulunuyordu. Ocak gazetesinde Semine Meral, Ali Rıza İncealemdaroğlu, İsfendiyar Baruönü, Muzaffer Soysal, İsmet Kızılalma, Kemal Noyan, Ömer Faruk Toprak, Behçet Necati, A. Kadir, Dr Selahattin Cimcoz, Muzaffer Tayip, Kazım Güney, Nedim Müren, Behçet Akın ve Ümran Nafiz gibi yazarlar yazılarıyla yer almaktaydı (Yırsutimur, 2008: 13). İlerleyen yıllarda yazar kadrosunda bazı değişiklikler olmuş ve bu değişiklikler halka yeni yazar kadrosu tanıtılarak aktarılmıştır (Ocak, 9 Aralık 1942: 1). Dördüncü yılındaki yazar kadrosu: Aşir Bilginer, Niyazi Durusoy, Ferman Kaya, Muzaffer Soysal, Nihat Özgören, Ziya Işık, İsfendiyar Baruönü, Mustafa Tunç, Celal Derya’dır (Ocak, 6 Şubat 1945: 4). Genellikle akşam haberleri sayısında, sağ üst köşesinde gazeteye ilan verilmesi halinde “*Dikkat*” başlıklı köşesinde, satırından 20 kuruş alınacağı duyurulmaktaydı (Ocak, 3 Aralık 1942, s. 4).

Ocak gazetesi yayın süresi boyunca ilk baskısından itibaren üst orta bölümünde uzun süre “*Siyasi, İnkılâpçı Memleket Gazetesi*” ifadesiyle çizgisini belli etmiştir (Ocak 25 Kasım 1942: 1). Daha sonra bu ibare “*Pazardan Başka Her gün Çıkar Siyasi, İnkılâpçı Memleket Gazetesi*” şeklindeki ibareye dönüştürülmüştür. Ocak gazetesi 25 Kasım 1942’den başlayarak devam eden yayın hayatı süresince yerel ve ulusal düzeyde memleket meselelerini, ekonomik, toplumsal ve siyasi açıdan ele

almış bir gazetedir Zonguldak milletvekili olan Ali Rıza İncealemdaroğlu kendisinin siyasi faaliyetlerine de gazetede de sıkça yer vermekteydi.1942-1943 yıllarında gazete pazartesi, salı, perşembe, cuma ve cumartesi günleri “Akşam Haberleri” şeklinde çıkarken çarşamba günleri ise gazetenin haftalık sayısı çıkarılmıştır. Ocak gazetesi 1945 yılından itibaren salı ve cuma günleri yayımlanmıştır. Yine 1945 yılından itibaren akşam haberleri eki yayımı durdurulmuş 21 Ocak 1947 Salı gününden itibaren de gazete sadece salı günleri yayımlanmaya başlamıştır (Ocak, 21 Ocak 1947: 2).

Ali Rıza İncealemdaroğlu Ocak Gazetesi başyazarı ve sahibi olduğundan devamlı kendi lehinde haberler yapmıştır. Siyasete atıldığı dönemlerde Ocak Gazetesinde kaleme aldığı bir yazıda; sözünü, namusunu verdiği ve hayatını bağladığı Cumhuriyet Halk Partisinden ayrılmayı asla kimsenin aklından geçirmemesi gerektiğini ve kendisinin de böyle bir işe kalkışmayacağını söylemektedir (Ocak, 9 Temmuz 1946: 1). Ayrıca İncealemdaroğlu’nun gençlik yıllarından itibaren CHP gençlik kollarında ve daha sonra parti üyeliği, devamında CHP milletvekilliğinde bulunması gazetenin hükümet yanlısı bir politika izlemesine neden olmuştur (Ocak, 09 Kasım 1942: 1). Ancak 1948 yılında İncealemdaroğlu Demokrat Parti’den milletvekili seçilerek daha önceki söylemlerine de ters düşerek CHP ile yollarını ayırmıştır (Ocak, 24 Temmuz 1948: 1). Bu süreçte ise gazetelerinde Cumhuriyet Halk Partisini eleştiren yazılara yer vermiştir. Hatta Ali Rıza İncealemdaroğlu istifasını yaptığı o günlerde CHP için şunları söylemişti “*Cumhuriyet Halk Partisi hükümetlerinin iyi çalışmamış olmaları ve bu tezebzübü önleyememekten mütevellit iktisadi iş sahalarımızın kötü duruma düşmesine neden olmuştur*” (Ocak, 5 Temmuz 1948: 1).

Ocak gazetesi Atatürk ilke ve İnkılâplarının her daim savunucusu olmuş ve halkın menfaatini her şeyin üstünde görmüştür. Gazetede, Cumhurbaşkanı olan İsmet İnönü ve diğer siyasilere konuşmalarına önem verilmiş Ankara’dan gelen haberleri titizlikle incelemiştir. Başyazar İncealemdaroğlu millet meselelerini, vatanseverlik duygusu içinde ele almış halka gazetesi aracılığıyla seslenmiştir. Halkevlerinin durumu Ocak gazetesinde önem verilen bir diğer husustur. Yayımlandığı her yıl Halkevlerinin kuruluş yıldönümü gazete de ilk sayfa haberi olarak yerini almış. Yapılan kutlamalar ve çalışmalarına ayrıntısıyla yer verilmiştir (Ocak, 26 Şubat 1946: 1).

Ocak gazetesinin dikkat çekici özelliklerinden biri de Cumhuriyet Tarihi ve öncesinde yaşanan önemli olayları Cumhuriyetin kuruluşunda rol alan önemli şahsiyetleri, millî mücadelede öne çıkmış önemli isimleri devlet adalarını, şairleri, yazar ve Türkçü kimlikleriyle öne çıkmış önemli kişilere gazetede yer vermesidir. Başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, İsmet İnönü gibi devlet adalarının ölüm yıl dönümlerine özel bir hassasiyet gösterilmiş, kendilerine yakışır bir şekilde yâd edilmiştir (Ocak, 11 Ocak 1943: 1). Bizim için oldukça öneme sahip Millî Bayramlarımız da itinayla gazetede işlenmiştir. Özellikle Türkçülüğün timsali olarak görülen Ziya Gökalp’in yazıları da gazetede oldukça fazla yer almıştır (Ocak, 09 Kasım 1942: 1).

Ocak gazetesinde yazı dizileri de önemli yer tutmaktadır. Meclis haberleri, belediye haberleri, çeşitli bakanlıkların açıklamaları, havza sorunları, adi suçlarla ilgili haberler, ulusal meselelere ilişkin yazılar, köylülere faydalı bilgiler içeren yazılar gazetede yayımlanmaktadır.1 Şubat 1946 yılında ilk kez “*eczanelerin nöbet cetveli*” sütunu düzenlenerek okuyucuların nöbetçi eczaneler konusunda aylık bilgilendirilmesi sağlanmıştır. Ocak gazetesi aynı zamanda yerel ve ulusal spor müsabakalarına da yer vermiştir. Gazetede de her gün arkası yarın şeklinde Umran Nafiz’in kaleme aldığı “*Tangonun Ölümü*” adında hikâye yer almaktadır. Yine gazetenin 3. Sayfa haberlerinde Emile Zola’nın “*M. Chabre’nin Midyeleri*” isimli romanından Türkçe çeviri arkası yarın şeklinde okuyuculara aktarılmıştır. Bazı kurum ve kuruluşların kermes, yardım piyangosu vb. etkinlikleri de yer almaktadır. Kızılay gibi yardım kuruluşlarının tanıtımını, ne işe yaradığını, halkın bu gibi vakıflara nasıl üye olacağını anlatan yazılarda yer almaktadır (Ocak, 12 Ocak 1945: 1).

Ocak gazetesi Zonguldak Kömür Havzasının sorunlarına geniş yer vermiş, milletvekili olarak görev yapan İncealemdaroğlu’nun da Zonguldak’ın ihtiyaçlarıyla ilgilendiğine ilişkin haberler de yer almıştır (Ocak, 21 Haziran 1948: 1). Zonguldak, Türkiye’nin önemli bir kömür havzası olduğu belirtilerek bu durumu itibariyle madenlerin sıkıntılarını gazetede sık sık dile getirmiştir. Sahip olunan bu enerji kaynağını iyi bir şekilde idare edilebildiği takdirde ülkenin gelişmesine katkısının çok büyük olacağını yazılarında ifade etmiştir. Çok sık olmasa da ara sıra kömür işletmelerinin durumunu, nelere dikkat edilmesi gerektiğini de yazılarına aktarmıştır (Ocak, 15 Mart 1948: 1). “*Türk Maden İşçilerini İlgilendiren Mevzuatlar ve Tarihçe*” başlıklı yazıda da madencilerin bilmesi gereken konular dile getirilmiş halkın bilgilendirilmesi amaçlanmıştır.

İncealemdaroğlu sahibi olduğu Ocak gazetesinde kendine muhalif insanları da sert bir dille eleştirmektedir. E.K.İ Genel Müdürü İhsan Soyak⁵’in hakkında hukuki prestijini zedeleyecek fikirler yazdığı iddiasıyla Asliye Hukuk Mahkemesine dava açılmıştır. İncealemdaroğlu bu dava sonucunda 10 bin lira para tazminatı ödemek zorunda kalmıştır (Zonguldak, 24 Nisan 1948: 1). İncealemdaroğlu Ocak gazetesinde komünizme karşı da yazılar yazarak komünizmin engellenmesi gerektiğini vurgulayarak önlemler alınmasını defalarca dile getirmiştir. İkinci Dünya Savaşı bitmiş olmasına rağmen devam eden siyasi çatışmalar beraberinde silahlanmayı artırdığını ve orduların daima hassas dikkatli ve hazır beklediklerini Moskof komünistlerin propagandalarının her tarafa yayıldığını söylemiştir (Ocak, 17 Mayıs 1948: 1). Vatan mevzubahis olunca her parti mensubunun birleşmesi gerekliliğini savunmuştur. II. Dünya Savaşı’nın olumsuz etkileri nedeniyle yurdumuzda bazı mühim maddeleri bulamamaktan dolayı zorluklarla karşılaşmıştır. Ocak gazetesi matbaası savaşın devam ettiği yıllarda Zonguldak’tan İstanbul’a nakledilmiş gaze-

⁵ Ahmet İhsan Soyak, 1909 Üsküp doğumlu olup annesi Fatma Hanım babası Ali Necip Beydir. Zonguldak Yüksek Maden Mühendisliği Okulu mezunu olup sırasıyla Zonguldak Kömür Şirketleri Mühendisi, Kozlu Kömür İşletmesi AŞ. Müdürü, Ereğli Kömür İşletmesi Umum Müdürü, Avrupa Kömür Komitesi Türkiye Delegesi, Türkiye Sına-i Kalkınma Bankası İdare Meclisi Üyesi, Kurucu Meclis Bakanlar Kurulu Üyesi(02.05.1961-25.10.1961) ve 25. Hükümette Sanayi Bakanlığı görevlerinde bulunmuştur. Soyak 30 Ocak 1986 tarihinde vefat etmiştir. (TBMM Albümü 2010, s. 1648)

tenin basımına orada devam edilmiştir (Ocak, 4 Şubat 1948: 1). Görüldüğü üzere Ali Rıza İncealemdaroğlu memleketin en zor günlerinde dahi gazetenin basımını durdurmamak için elinden gelen her şeyi yapmıştır.

Ali Rıza Alemdaroğlu'nun basın faaliyetlerinden birisi de kendi matbaasında basılan “Bucak” dergisidir. 23 Nisan 1945’de ilk sayısı çıkarılan Bucak dergisi, aylık fikir sanat aktüalite dergisi şeklinde çıkarılmıştır. Bucak’ın kurucuları, A. Rıza İncealemdaroğlu, Orhan Sanus, Halit Tasman’dı. Derginin imtiyaz sahibi ve yazı işleri müdürü Halit Tasman, idare işleri müdürü Adil Tozan’dı. Bucak dergisi A. Rıza İncealemdaroğlu basımında basılıyordu ve boyutları 25x33 cm’idi (Yırsutimur, 2008: 134). Derginin ilk sayfasının sağ üst köşesinde başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere Şükrü Saraçoğlu, Mahmut Esat Bozkurt gibi önemli isimlerin özellikle “Türklük” ile ilgili bir sözü yayınlanmıştır. Dergi ilk çıkarılmaya başlandığında fiyatı 20 kuruş, senelik abonelik 240 kuruş, altı aylık ise 120 kuruştur. Ayrıca dergide okuyucularında gönderdikleri şiir ve yazılarında gazetede yayınlanacağı bir sayfada ayrılmıştır. Yine okuyucuların sorularının ilgililer tarafından cevaplanacağı da gazetede okuyucularına duyurulmuştur (Bucak, 23 Nisan 1945: 1) Daha sonraki sayılarında Zafer Arıkbağ, Necati Balaşoğlu, Fethi Kemiklioğlu gibi kendilerine belli başlı konular ayrılan yazarlar ve şairlerin yanında Fethi Tevetoğlu, A. Nihat Asya, M. Esat Bozkurt gibi isimler dergide yazı ve şiirleriyle yer almışlardır (Bucak, 23 Eylül 1945: 21).

Bucak dergisi dokuzuncu sayısı ile birlikte “Aylık Türkçü Dergi” ibaresiyle yayınlanmaya başlamıştır. Bucak dergisinde Ali Rıza İncealemdaroğlu'nun “Ocak” gazetesinde olduğu gibi, Türkçülük, vatan ve millet sevgisi sık sık vurgulanmış, yine önemli günler ve haftalara da ayrıntılı yer verilmiştir (Bucak, Aralık 1945: 3). Dergi sahibi olan İncealemdaroğlunun “En Kutsal Bayramımız 19 Mayıs”, “Türk İhtilali 30 Ağustos ve Atatürk” yazısıyla Necati Başoğlu, “Türklerde Milliyetçilik” başlıklı yazısıyla Halit Taşman ve diğer yazarlar bu konular üzerinde hassasiyetle durmuşlardır (Bucak, 23 Ağustos 1945: 3-4). Ali Rıza İncealemdaroğlu derginin ilk sayısında önsöz olarak derginin adını “Bucak tarihten önce var olmuş Asya’da ve Avrupa’da ün salmış, zaferler, destanlar yaratmış ünlü bir ulusun yüreğinde, güveninde yaşayan bir addır” şeklinde ifade etmiştir. Yine önsözde sahip olduğu siyasi görüşe vurgu yaparak “Altıok’un izinde; milli heyecan ve gururumuzla daima doğruya, iyiye doğru koşacağız” vurgusunu yapmıştır. Derginin Türk milletinin egemenliğe kavuştuğu 23 Nisan da, yayın hayatına başlamasından büyük sevinç ve mutluluk duyduğunu 23 Nisanların millet hayatında, bir dönüm noktasının başlangıcı olduğunu dile getirmiştir. “Atatürk’ün inkılap meşalesi ile aydınlanarak yarattığı ve kurduğu Türk devleti, yurdun her bucağında filizlenmiş, köklenmiş ve kuvvetlenmiş olarak dünya çevresinde kendi varlığını belirten bir hızla her yönde ileri adımlar atmaktadır” sözünü de önsöze eklemiştir (Bucak, 23 Nisan 1945: 3).

İncealemdaroğlu dergide ki ikinci yazısını yine önemli günlerden biri olan 19 Mayıs’ta “Kutsal Bayramımız 19 Mayıs” başlıklı yazıyla halka seslenmiştir. Esaret zincirinin musibet ve felaket dolu halkalarının Türk milleti halkına takmak iste-

yenlerin bu tarihten itibaren bu zincirlerinin nasıl eriyip yok olduğunu açık bir şekilde herkesçe görüldüğünü ifade etmiştir. Her sene bu heyecanla kutladığımız bu bayramın 26. yıldönümünü de aynı heyecanla kutladığımız 19 Mayıs 1919 Gençlik ve Spor Bayramının Türk Tarihi boyunca Türk Milleti'nin şerefli adı ile birlikte nesillerle beraber yaşayacak olduğunu vurgulamıştır. Cumhuriyet bizim hepimizin dir. Bu rejim babadan oğula, oğuldan toruna aynı kıskançlık ve heyecanla bütün Türk gençliği tarafından korunacağını ebediyete ulaşacağını söylemiş, son olarak ta “*Ne Mutlu Türk olana ve ne mutlu Türküm diyene*” sözleriyle yazısını sonlandırmıştır (Bucak, 23 Mayıs 1945: 3).

Ali Rıza İncealemdaroğlu dergisi için yazdığı son yazısını derginin kasım ayına denk gelen 8. sayısında “*Başını, canını ve bütün varlığını bu aziz yurda adanmış olanlardanız...*” başlığıyla kaleme almıştır. Bu yurt için önümüze gelen engelleri aşmak bizim en büyük azmimiz olduğundan bu yurda candan bağlı olmak ve yurdun haliyle, geçmişiyle, geleceğiyle övünmenin bizim en tabi hakkımız olduğundan bahsetmiştir. Bu yurda kopmaz bağlarla bağlı olduğumuzu, bu yurttan doğup bu yurttan öleceğimizi, idealimizin bu yurdun “*Kemali*” olduğunu dile getirmiştir. En büyük iftiharımızın bu mukaddes yurdun temiz bir evladı olmamız olduğunu söylemiş Kemalizim ve onun altı oku bize altı nurlu meş’ale olarak yolumuzu gösterdiğini dile getirmiş “*Bu kadar nurlu bir yolda önünü görememek için insanın behemehâl kör olması icap eder*” sözleriyle de aynı düşüncede olmayan insanlara mesaj vermiştir. Derginin bu sayısı özellikle kasım ayında yayınlanması nedeniyle 10 Kasım 7. matem olarak anılmış ve Mustafa Kemal Atatürk’ün anlatıldığı yazılara ağırlık verilmiştir (Bucak, 10 Kasım 1945: 3). Ayrıca dergide “*Zonguldak*” iline ait Bartın, Ereğli gibi ilçelerini tanıttığı yazılara ve röportajlara da yer vermiştir (Bucak, 23 Temmuz 1945: 10).

Görüldüğü üzere Ali Rıza İncealemdaroğlu siyasette ticaret ve siyasette olduğu kadar basın hayatında da önemli çalışmalarda bulunmuş basını gerek ülkenin gerekse Zonguldak’ın sorunlarını dile getirmek için gerekse kendi siyasi amaçları için propaganda amacıyla kullanmıştır. Böylece halkı da yönlendirerek siyasette üç dönem milletvekili olarak seçilmeyi başarmıştır.

Sonuç

Ali Rıza İncealemdaroğlu; varlıklı bir aileden gelmekle beraber hayatı boyunca bu durumun avantajlarını ve dezavantajlarını yaşamıştır. Hedefleri arasında vatana ve millete elinden geldiği kadar hizmet etmek vardır, bu doğrultuda genç yaşlarda siyasete ilgi duyarak parti kollarında görev yapmaya başlamıştır. Şartlar olgunlaştığında milletvekilliği seçimlerine girerek Zonguldak Milletvekili seçilmiştir. Bu görevini 7. yasama dönemi ara seçimleri ile göreve başlayarak 8 ve 9. yasama dönemlerinde de devam ettirmiştir. Seçim zamanlarında yapmış olduğu propagandalarla eleştirilmiş olsa da kendi doğrularından vazgeçmeyerek görevini yapmaya devam etmiştir.

Ali Rıza İncealemdaroğlu milletvekilliği dönemlerinde ülkenin sorunlarıyla yakından ilgilenmiş ve bu sorunları elinden geldiğince meclise taşımıştır. Ülkedeki ulaşım sıkıntısındaki aksaklıkları dile getirmiş, halk bu durumda eziyet çekerken makam sahibi kimselere özel vagonlar tahsis edilmesinden duyduğu üzüntüyü meclise taşımıştır. Yine ülkede telgraf, telefon ve posta teşkilatı gibi haberleşme sistemlerindeki düzensizliği, ülkedeki limanlara gereken önemin verilmemesi, işçilerin haklarının yeterince gözetilmemesi gibi ülkeye maddi ve manevi zarar veren birçok durumu dile getirmiştir. Konuşmalarında Zonguldak ilinin en önemli geçim kaynağı olan kömür madenlerindeki işçilerin maaşlarını, sağlık koşullarını, çalışma şartlarını her fırsatta meclise taşımış gerekli önlemlerin alınmasını yüce meclisten istemiştir.

İncealemdaroğlu sahibi olduğu “*Ocak*” gazetesinin başyazarlığını yapmış, karşılaştığı zorluklara rağmen gazete basımının sürekliliğini sağlamaya çalışmıştır. Pazar hariç her gün çıkarılan gazete ilerleyen zamanlarda ülkenin sıkıntılarında, II. Dünya Savaşının ülkeye verdiği zararlardan dolayı hafta da bir gün basılmıştır. Ortalama 4-5 sayfa basılan gazete yeri gelmiş 8 sayfa olarak da yayımlanmıştır. Atatürk ilke ve inkılaplarına her daim saygı duymuş bu durumu gazetenin ilk sayfasındaki üst başlıklarda “İnkılapçı Memleket Gazetesi” yazısıyla vurgulamıştır. Milli bayramlarımıza, özel günlerimize gazetede titizlikle yer vermiştir. Ülkenin maddi manevi birçok sorununu gündeme taşımaya çalışmıştır. Sorunların yanında halkı eğlendirmeye yönelik arkası yarın şeklinde hikâyelere, romanlara da yer vermiştir. Vatan millet sevgisinin önemini her daim vurgulamıştır. İncealemdaroğlu siyasi bakış açısını da gazetesinde yansıtmıştır. Ali Rıza İncealemdaroğlu gençlik yıllarından itibaren CHP gençlik kollarında ve parti üyeliğinde, devamında CHP milletvekilliğinde bulunması gazetenin hükümet yanlısı bir politika izlemesine neden olmuştur. 1948 yılında CHP’den ayrılan İncealemdaroğlu daha sonra Demokrat Parti milletvekili seçilmiştir. Bu süreçte de Cumhuriyet Halk Partisini eleştiren yazılara yer vermiştir. İncealemdaroğlu, Zonguldak ili ve çevresi için önemli bir kişiliktir bu yöreye katkıları olduğundan böyle bir çalışma gerekli görülmüştür.

Kaynakça

Arşivler

Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi (BCA)

BCA, 030.10, 76.505.14.

BCA, 030.01, 87.548.8.

BCA, 490.1,424.1350.2.

BCA, 490.1, 341.1425.1.

BCA, 30.10, 75.495.8.

BCA, 490.1, 8.43.14.

BCA, 030.10, 9.53.9.

BCA, 30.18.1.2, 121.86.12.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Arşivi (TBMM A.)

TBMM A., Hal Tercümesi, Kutu No: 1329-1-7.

TBMM A., Seçim Mazbatası, Dosya: 1329.1.8,Tarih: 23 Temmuz 1946.

Resmi Yayınlar

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye (1333-1334), Hilal Matbaası, İstanbul 1334.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye (1328), Selanik Matbaası, İstanbul 1328.

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye (1327), Selanik Matbaası, İstanbul 1327.

TBMM Tutanak Dergisi,8.Dönem, Cilt:24,53.Birleşim, Yıl:1950, s. 998.

TBMM Tutanak Dergisi,8.Dönem, Cilt:24,53.Birleşim, Yıl:1950,s. 5.

TBMM Tutanak Dergisi,9 Dönem, Cilt: 15,71 Birleşim, Yıl:1952, s. 187-188.

TBMM Tutanak Dergisi,9 Dönem, Cilt: 28,51 Birleşim, Yıl:1954, s. 1078.

TBMM Tutanak Dergisi,9.Dönem, Cilt: 29,63 Birleşim, Yıl:1954, s. 621-641-642.

TBMM Tutanak Dergisi, 8. Dönem, Cilt:3, 21 Birleşim,1947, s.370.

TBMM Tutanak Dergisi, 8. Dönem, Cilt:8, 24 Birleşim,1947, s. 424.

T.B.M.M. Tutanak Dergisi,7. Dönem, Cilt: 20, 21 Aralık 1945, s. 302-303.

T.B.M.M. Tutanak Dergisi,7. Dönem, Cilt: 22,15Şubat 1946, s.160.

TBMM Tutanak Dergisi,8.Dönem, Cilt:16,54.Birleşim, Yıl:1949, s. 950.

TBMM Tutanak Dergisi, 8. Dönem, Cilt:16, 54 Birleşim,1949,s. 949-950.

TBMM Tutanak Dergisi, 9.Dönem, cilt:18,17 Birleşim, Yıl:1952, s. 252-254.

TBMM Tutanak Dergisi,8.Dönem, Cilt:23,32 Birleşim, Yıl:1949, s. 268.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnâmesi (1927-1928), Matbuat Müdüriyet-i Umûmiyesi Yayını.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnâmesi (1926-1927), Matbuat Müdüriyet-i Umûmiyesi Yayını.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnâmesi (1925-1926), Matbuat Müdüriyet-i Umûmiyesi Yayını.

Gazete ve Dergiler

Bucak,1945, Sayı:1, 23 Nisan 1945, s.1.

Bucak,1945, Sayı: 1, 23 Nisan 1945, s. 3.

Bucak, Sayı:4, 23 Temmuz 1945, s. 10.

Bucak,1945, Sayı: 5, 23 Ağustos 1945, s. 3-4.

Bucak,1945, Sayı: 6, 23 Eylül 1945, s. 2.

Bucak, Sayı:8, 10 Kasım 1945, s. 3.

Bucak,1945, Sayı: 9, Aralık 1945, s. 3.

Bucak, Sayı:2, 23 Mayıs 1945, s. 3.

Ocak, Yıl: 5, Sayı: 372-329, 29 Ekim 1945, s.

Ocak, Yıl: 4, Sayı: 345-302, 31 Temmuz 1945, s. 1.

Ocak, Yıl:4, Sayı:330-287,12 Haziran 1947, s.1.

Ocak, Yıl: 1, Sayı: 53-10, 09 Kasım 1942, s. 1.

Ocak, Yıl:1, Sayı: 53-10, 09 Kasım 1942, s. 1.

Ocak, Yıl:1, Sayı: 43-1, 25 Kasım 1942, s.1.

Ocak, Yıl: 1, Sayı: 43-1, 25 Kasım 1942, s. 1.

Ocak, Yıl:1, Sayı: 5, 3 Aralık 1942, s. 4.

Ocak, Yıl: 1, Sayı: 53-100, 9 Aralık 1942, s. 1.

Ocak, Yıl:1, Sayı: 79-36, 11 Ocak 1943, s. 1.

Ocak, Yıl:3, Sayı: 288-245, 12 Ocak 1945, s. 3.

Ocak, Yıl: 4, Sayı: 294-251, 6 Şubat.1945, s.4.

Ocak, Yıl:5, Sayı: 405-362, 26 Şubat 1946, s. 1.

Ocak, 19 Temmuz 1946, Yıl: 5, Sayı: 397, s. 1.

Ocak, Yıl: 5, Sayı:435-398, 23 Temmuz 1946, s. 1.

Ocak, 23 Temmuz 1946, Yıl: 5, Sayı: 398, s. 1.

Ocak, Yıl: 5, Sayı: 471-428, 21 Ocak 1947, s. 2.

Ocak, Yıl:7, Sayı:508-465, 4 Şubat 1948, s. 1.

Ocak, Yıl:7, Sayı: 413-570, 15 Mart 1948, s. 1-2.

Ocak, Yıl: 7, Sayı:529-486, 05 Temmuz 1948, s. 3.

Ocak, Yıl: 7, Sayı: 531-488, 24 Temmuz 1948, s. 1.

Ocak, Yıl:7, Sayı: 527-484, 21 Haziran 1948, s. 1.

Ocak, Yıl: 7, Sayı: 529-486, 5 Temmuz 1948, s.1.

Türkiye Hilâli Ahmer Mecmuası, Yıl: 4, Sayı: 37, 15 Eylül 1924, s.15.

Zonguldak, Yıl: 26, Sayı:1029, 9 Temmuz 1948, s.1.

Zonguldak, Yıl: 26, Sayı:1049, 5 Kasım 1948, s. 3.

Kitap ve Makaleler

AŞCIOĞLU, Erkan, (2014), “Kurtuluş Savaşında Bartın”, Bartın Belediyesi Kültür Yayınları, Bartın 2014, s.15, 28, 32, 72, 120.

Cumhuriyetin On Yılında Zonguldak ve Maden Kömürü Havzası, (1933), Zonguldak Ticaret ve Sanayi Odası Yayını, Sanayi Nefise Matbaası, İstanbul 1933.

GENÇ, Hamdi, (2006), “II. Abdülhamid Döneminde Zonguldak Kazası'nın Kuruluşuna Dair Belgeler”, Toplumsal Tarih Dergisi, Sayı: 153, Eylül, 86-87.

KARAOĞUZ, Doğu, Kuvay-ı Milliye Ruhuyla Bir Ömür,1. Baskı, Truva Yayınları, 2011 İstanbul.

KARAOĞUZ, Tahir A.,(1950), “Nur İçinde Yatsınlar”, Doğu, Yıl:8, Cilt:15, Sayı:82-96, Eylül-Aralık 1949, Ocak-Ekim 1950.

NAMAL, Yücel, Zonguldak Türk Ocakları 1923-1931, Türk Yurdu Yayınları, Ankara 2014, s. 107

NAMAL, Yücel, Atatürk'ün Zonguldak Gezisi, Zonguldak Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları, Ankara 2010.

NAMAL, Yücel, “Atatürk'ün Zonguldak Kömür Havzası Gezisi (26Ağustos 1931)”, Türkiye 18. Kömür Kongresi Bildiriler Kitabı, Zonguldak 2012, s. 395-408.

İNCEALEMDAROĞLU, Ali Rıza, “Neden Milletvekili Olmak İstiyorum”, Ocak, Yıl: 1945, Sayı:330-287,12 Haziran 1945, s.1.

İNCEALEMDAROĞLU, Ali Rıza, “Cumhuriyet Rejiminde Ereğli Limanı”, Ocak, Yıl: 4, Sayı: 345-302, 31 Temmuz 1945, s.1.

İNCEALEMDAROĞLU, Ali Rıza, “Yahudilerin Oyunları Dikkati Çeken Büyük Bir Vurgunculuk Hadisesi”, Ocak, Yıl: 5, Sayı: 449-406, 20 Eylül 1946, s.1.

İNCEALEMDAROĞLU, Ali Rıza, “Büyük Millet Meclisindeki Demeci”, Ocak, Yıl:5, Sayı:408-365, 08 Mart 1946, s.2.

İNCEALEMDAROĞLU, Ali Rıza, “Şükrü Sökmensüer Ali Rıza Alemdaroğlu Hakkında yazdığını Tekrar Ediyor”, Zonguldak, Yıl: 26, Sayı: 1060, 7 Ocak 1949, s.1.

İNCEALEMDAROĞLU, Ali Rıza, “Gelik Bölgesinde Çalışan Kömür İşçilerinin Durumu ve Şikâyetleri”, Ocak, Yıl:7, Sayı:529-486, 05 Temmuz 1948, s.1.

İNCEALEMDAROĞLU, Ali Rıza, “Bartın Demokratların Manalı Mitingi”, Ocak, 24.07.1948, s.1

İNCEALEMDAROĞLU, Ali Rıza, “Yolumuzdan Dönmeyeceğiz”, Ocak, Yıl:5, Sayı:435-392, 9 Temmuz 1946, s.1.

İNCEALEMDAROĞLU, Ali Rıza, “Milletvekillerimizden Ali Rıza İncealemdaroğlu Mahkemeye Verildi”, Zonguldak, Yıl:26, Sayı:1017, 24 Nisan 1948, s.1.

İNCEALEMDAROĞLU, Ali Rıza, “Siyaset Dünyası”, Ocak, Yıl:7, Sayı:522-479, 17 Mayıs 1948, s.1.

TBMM Albümü 1920-2010, TBMM Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü Yayınları No: 1, Gökçe Ofset ve Matbaacılık, Cilt: 1, Ankara 2010, s. 122

TAN, Çağlar, (2015), 20. yüzyılın ilk yarısında Zonguldak: gündelik yaşam ve siyaset, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Danışman: Hakan Kaynar, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Yıllığı (1928-1929), Matbuat Umum Müdürlüğü Yayını, İstanbul Devlet Matbaası, İstanbul 1929.

YİRSUTİMUR, Dilşad, Zonguldak Basın Tarihi (1923-2007), Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ağustos 2008, s.13.

Zonguldak İl Yıllığı 1967, Ed. Kemal Barış, Nergiz Şahin, Özgür Yılmaz, Türk Gazetecilik ve Matbaacılık Sanayi LTD ŞTİ, Ankara.

EKLER

EK-1: Ali Rıza İncealemdaroğlu

Ek-2: Ali Rıza İncealemdaroğlu'nun Ocak gazetesindeki "Kızıl Bulgar Politikası" başlıklı makalesi. (Ocak, Yıl: 6, Sayı: 463, 21 Ocak 1948).

Ek-3: Ali Rıza İncealemdaroğlu'nun Bucak dergisindeki yazısı.(Bucak, Sayı: 8, Kasım 1945)

